

Î N C H E I E R E

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Aurelia Guțu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Guțu către Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sectorului Botanica, mun. Chișinău, intervenient accesoriu Inna Rojnova, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ și încasarea despăgubirilor morale,

împotriva deciziei din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Aurelia Guțu, fiind menținută hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 21 august 2017, reclamanta Aurelia Guțu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sectorului Botanica, mun. Chișinău, solicitând obligarea pârâtului să-i acorde reclamantei ajutor material în legătură cu decesul mamei sale - Maria Guțu, în mărimea stabilită de Regulamentul privind modul de stabilire și plată a ajutorului de deces, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1442 din 19 decembrie 2006, precum și încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, este fiica Mariei Guțu, care a decedat la XXX. La 30 mai 2017, reclamanta s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sectorului Botanica, mun. Chișinău cu o cerere, prin care a solicitat acordarea ajutorului de deces, la cerere fiind anexate actele necesare.

Prin răspunsul din 20 iunie 2017, Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sectorului Botanica, mun. Chișinău a respins cererea menționată, din motiv că Aurelia Guțu nu a prezentat certificatul de deces, ci doar extrasul de pe actul de deces al Mariei Guțu.

Nefiind de acord cu acest răspuns, la 20 iunie 2017, reclamanta Aurelia Guțu s-a adresat cu o plângere Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând acordarea ajutorului de deces. La plângerea respectivă au fost anexate copiile actelor necesare.

Prin răspunsul cu nr. G-1151/17 din 01 august 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a informat reclamanta că, conform pct. 11 din Regulamentul privind modul de stabilire și plată a ajutorului de deces, aprobat prin Hotărârea

Guvernului RM nr. 1442 din 19 decembrie 2006, este necesar să depună o cerere la Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sectorului Botanica, mun. Chișinău, însoțită de următoarele documente: a) actul de identitate al beneficiarului (în original și copie); b) certificatul de deces (în original și copie). Din motivul că extrasul de pe actul de deces nu este prevăzut de Regulamentul nominalizat, dreptul la ajutorul de deces va fi examinat numai la prezentarea certificatului de deces.

Nefiind de acord cu răspunsul menționat, reclamanta, în mod repetat, prin cererea din 04 august 2017, a solicitat eliberarea ajutorului de deces, deoarece extrasul de pe actul de deces al Mariei Guțu nr. 606 din 04 februarie 2017, care a fost prezentat atât Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a sectorului Botanica, mun. Chișinău, cât și Casei Naționale de Asigurări Sociale, este eliberat în conformitate cu Convenția nr. 16, semnată la Viena la 08 septembrie 1976. Documentul în cauză are aceeași putere doveditoare ca și certificatele de stare civilă și se folosesc de către titulari în fața autorităților publice din statele părți la Convenția nr. 16 a Comisiei Internaționale de Stare Civilă semnată la Viena la 08 septembrie 1976, la care Republica Moldova face parte.

La 17 august 2017, reclamanta a primit răspunsul nr. G-1525/17 din 16 august 2017 al Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care i s-a comunicat că, în privința acordării ajutorului de deces pentru mama decedată i s-a dat răspuns în scris prin scrisoarea nr. G-1116/17 din 01 iulie 2017. De asemenea, în conformitate cu art. 20 al Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, petiția adresată a două oară, care nu conține argumente ori informații noi, nu se reexaminează.

Potrivit reclamantei, acțiunile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a sectorului Botanica, mun. Chișinău și ale Casei Naționale de Asigurări Sociale au drept scop ca, sub orice pretext, să nu-i fie acordat ajutorul pentru deces, deoarece prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 21 iulie 2017 nr. G-1116/17, reclamanta a fost informată despre cuantumul datoriei mamei sale la bugetul asigurărilor sociale de stat, în mărime de 27 307,75 lei, care nu are nici o tangență cu acordarea ajutorului de deces. Astfel, prin acțiunile colaboratorilor pârâtei, Aureliei Guțu i-a fost cauzat și prejudiciu moral, estimat în valoare de 10 000 lei.

Prin încheierea protocolară din 31 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost atrasă în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Inna Rojnov.

Prin hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea înaintată de Aurelia Guțu a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Aurelia Guțu a fost respins, fiind menținută hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sectorului Botanica, mun. Chișinău și Casa Națională de Asigurări Sociale nu au refuzat în acordarea ajutorului de deces pretins de Aurelia Guțu, dar, în conformitate cu prevederile legislației, au solicitat ca ultima să se conformeze cerințelor și să prezinte actele enumerate exhaustiv în pct. 11 din Regulamentul privind modul de stabilire și plată a ajutorului de deces, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1442 din 19 decembrie 2006. Astfel, apelanta nu a motivat refuzul de a prezenta certificatul de deces al mamei sale (în original și în

copie), insistând că extrasul de pe actul de deces are aceeași valoare juridică ca și certificatul de deces.

La 03 iulie 2018, Aurelia Guțu a contestat cu recurs decizia din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 05 decembrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei decizii prin care acțiunea înaintată de Aurelia Guțu să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a reiterat aceleași argumente, care se regăsesc în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

La 30 iulie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat de a considera recursul declarat de către Aurelia Guțu ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Aurelia Guțu, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 03 mai 2018, fiind expediată participanților la proces la data de 23 mai 2018 (f.d. 98), însă la materialele cauzei nu se regăsesc date care să confirme momentul recepționării acesteia de către părți. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la 03 iulie 2018, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că

reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Aurelia Guțu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Aurelia Guțu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova,

Dumitru Visternicean,

Luiza Gafton